

Η ΝΗΣΙΩΤΟΠΟΥΛΑ

Νησιωτοπούλα κάθεται δὲ μαρμαρένιον πύργον,
Μὲ κέντημα στὰ χέρυγιά της, μ' ἀγάπην στὴν καρδιά της.
Φοραῖς φοραῖς τὸ κέντημα κεντοῦσε μὲ τραγούδι,
Φοραῖς φοραῖς πιδώρριχνε τὰ ξέπλεγα μαλλιά της,
Κι' ἀγνάντευε τὸ πέλαγος π' ἀπλώνετο μπροστά της,
Καὶ γκαρδιακὰ ἀναστέναζε κ' ἐχτύπαγε τὰ στῆθνα,
Γιατ' ἀγριεμένο τὸ δάλεπε, μαῦρο, φουρτουνιασμένο·
Κι' αὐτὴ εἶχε λόγο, στὸ γυαλὸ νὰ κατεβῇ τὸ βράδυ,
Κι' ἀπ' τὸ νησί τάντικρυνό, ποῦ χάνεται στὸ κύμα,
Ὁ ἀγαπημένος της νάρθη, νὰ ποῦν τὸν ἔρωτά τους.
Ὁ ἥλιος ἐδασίλειψε· σκοτάδειασε, νυχτώνει.
Τὸ κέντημά της τῶμορφο ἀπαράταί ἡ κόρη,
Καὶ κατεβαίνει στὸ γυαλὸ καὶ τὸν ἀκαρτερεῖ.
Μαυρολογᾶνε τὰ βουνά, καὶ σύγνεφα μεγάλα
Σκεπάζουνε στὸν οὐρανὸ τὰ στέρια πέρα πέρα,
Φυσομανάει τὸ πέλαγο, τὰ κύματα βογγοῦνε,
Κι' ὅταν τὰ νέφη ἀστράφτουνε, δείχνουν κορφαῖς ἀφράταις,
Καὶ δὲν γροικέται πουθενὰ τάγαπνμένου ἡ βάρκα.
Κάθεται ἡ νῆα κι' ἀκαρτερεῖ στ' ἀκρογυαλιού τὰ βράχια.

[Ἐκ τῶν «Ἀγροτικῶν»]

Τὰ μακρὰ της τὰ μαλλιά τὰ κυματίζει ὁ ἀγέρας,
Καὶ σποῦνε μέσ' στὰ πόδια της τὰ κύματα μὲ βόγγο.
Ὡραὶς τηρεῖ τὸ πέλαγο, ὦραὶς τηρεῖ μπροστά της,
Νέφη καὶ κύματα μαζί συχνορωτάει μὲ πόνο,
Ἄν εἶδαν κάπου νῆρχεται τάγαπνμένου ἡ βάρκα.
Τὰ σύγνεφα μένουν βουβά, τὰ κύματα βογγοῦνε,
Κι' ἀναστενάζουνε βαρεῖα βαρεῖα τῆς νηὶς τὰ στῆθνα.
Φυσομανάει ἡ θάλασσα, τὰ κύματα βογγοῦνε,
Κ' ἕνα μὲ τ' ἄλλο σπρώχνονται καὶ σπάνουν στ' ἀκρογυαλί.
Κ' ἐκεῖ ποῦ ἡ κόρη τὰ ῥωτᾷ, βλέπει ἕνα θερμωμένο
Νὰ ψηλωθῇ, νὰ ψηλωθῇ, τὰ βράχια νὰ περάσῃ,
Καὶ νὰ τὴν πνίγῃ στὸν ἀφρό. Τραδιέται ἡ κόρη πίσω,
Καὶ κλειδώντας τὴν ἀγκάλῃ της, ποῦ ὀλάνοιχτη βαστοῦσε
Τὸν ἀκριδὸς της νὰ δεχθῇ, σφίγγει στὰ στῆθνα ἀπάνου
Παραδαρμένο ἕνα κορμί, καὶ ἄψυχο, καὶ κρύο.
Ταχὰ ἡ φουρτοῦνα ἡσύχασε, τὰ κύματα 'μερέψαν,
Καὶ οἱ ψαράδες πιδώρριχναν 'στὸ πέλαγο ταῖς βάρκας,
'Στ' ἀκρογυαλιού τὰ χῶματα καὶ μέσ' στὰ βράχια βρῖσκουν
Παραρριγμένα δυὸ κορμὰ καὶ σφιχταγκαλιασμένα.

Κ. Α. Κρυστάλλης

ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΟΦΕΙΛΕΤΟΥ

(ΣΚΑΛΑΘΥΡΜΑ)

Α'

Ἡ σκηνὴ εἶνε ἐν Οὐγγαρίᾳ.
Ὁ πρίγκιψ Λαδίσλαος Καπάδωρ,
γόνος ἐπιφανοῦς οἰκογενείας, εἶνε
ἐκ τῶν χαριεστάτων καὶ κομψοτάτων νέων
τῆς Πέστης· τὸν δὲ παρελθόντα χειμῶνα
ὤφειλεν εἰς τὸν Ἰουδαῖον ῥάπτῃν του
Ματαθιᾶν Τυχὼρ πέντε ἐτῶν ἐνδυμασίας,
ποδὸν οὐκ εὐκαταφρόνητον. Παράξενον
πράγμα βεβαίως, διότι οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ
δὲν ἀφίνουσι τόσον εὐκόλως τὰ χρήματά
των νὰ περιπλανῶνται ἐπὶ τῆς ῥάχεως
καὶ τῶν ποδῶν τῶν συγχρόνων των, προ-
τιμῶντες εἴτε νὰ τα ἐξασφαλίσωσι κρύ-
πτοντες ἐν τοῖς ταμείοις των, εἴτε διαθέ-
τοντες αὐτὰ τοκογλυφικῶς ἐπὶ μεγάλαις
τόκοις.

Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἡμέτερος φίλος Μα-
ταθίας, ἐρχόμενος εἰς τὸ μέγαρον τοῦ πρίγ-
κιπος ὀφειλέτου του, διενσείτο καὶ εἶχεν
ἀπόφασιν ἀμετάστρεπτον νὰ μὴ φύγῃ ἂν
μὴ πρῶτον λάβῃ ἀπέναντι τοῦ λογαρια-
σμοῦ μέγα τι ποσὸν τοῖς μετρητοῖς.
Ἄλλ' ἄλλαι μὲν βουλαὶ Ἰουδαίων, ἄλλα
δὲ.....

Β'

— Κατὰ φωνή, Μαστροματαθιά, ὅ τι ἐτοι-
μαζόμεν νὰ σου μινύσω, εἶπεν ὁ πρίγ-
κιψ, βλέπων εἰσερχόμενον τὸν Ἰσραη-
λίτην.

— Μεγάλῃ τιμῇ μου εἶνε, ἐκλαμπρό-
τατε, ὅτι συνέπεσε νὰ ἔχωμεν καὶ οἱ δύο
μας τὸ αὐτὸ πρᾶγμα εἰς τὸν νοῦν μας.
Ἦθέλατε νὰ μου μινύσετε, καὶ νὰ ὅπου
καὶ ἐγὼ εὐχε νὰ ἔλθω. Καὶ νὰ ἰδῆτε μά-
λιστα ἕνα παράξενον πρᾶγμα, ἐκλαμπρό-
τατε· ποτέ μου δὲν θὰ ἐτολμούσα νὰ σας
φέρω τὸν λογαριασμόν, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν
εἰξεύρω πῶς εὐχε νὰ τον ἔχω ἐπάνω
μου· μὰ βλέπετε τί σύμπτωσις! Καὶ διὰ
νὰ μὴ θαρρῆτε ὅτι σὰς το λέγω ἔτσι, κυτ-
τάξτε τί σύμπτωσις, ἐκλαμπρότατε!

Καὶ ἐξήγαγε τὸ λαπαρὸν χαρτοφυλάκιόν

του καὶ ἐκ μιᾶς τῶν πτυχῶν αὐτοῦ ἀνέ-
συρε χαρτίον ῥυπαρὸν, τὸ ὁποῖον ὁ πρίγ-
κιψ οὐδὲ βλέμματος κἂν ἠξίωσε.

— Ἀ! δι' ἐκεῖνα τὰ προκατακλυσμαῖα;

— Αἱ! πρίγκιψ μου, τί νὰ γίνῃ, ἔτσι
τῶχομεν ἡμεῖς, πιδνομεν τὰ παλὰ μας
τὰ κατὰστιχα ὅταν...

— Φθάνουν αἱ μωρολογίαι, Μαστρομα-
ταθιά.

— Ὅρισμός σας, ἐκλαμπρότατε...

— Ἄν το εὔρης, Μαστροματαθιά, τί
σε ἤθελα. Ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ βάλε εἰς τὸ
χαρτοφυλάκιόν σου αὐτὰ τὰ παληοδιγα-
ρόχαρτα, ἐγὼ δὲν καπνίζω ποτὲ νηστικός.
Ἐπειτα καὶ ἡ μελλονυμφός μου δὲν ὑπο-
φέρει τὴν ὁσμὴν τοῦ καπνοῦ.

— Ὁ ἐκλαμπρότατος νυμφεύεται;

— Κατὰ τὰ φαινόμενα. Ἀλήθεια, κύρ
Ματαθιά, δὲν μου λές; τὴν κόμισσάν Κε-
σκιπροῦθ τὴν γνωρίζεις;

— Ἀμ' πῶς δὲν τὴν γνωρίζω, ποῦ ἔχει
καὶ ἔχει...

— Καμμιά ἑκατοστὴν ἑκατομμύρια καὶ
ἐλπίδας κληρονομίας. Εἶνε χήρα, ἀλλὰ
νέα ἀκόμη καὶ ζωηρά! Ἡ ὑπόθεσις ἐπὶ-
γαινεν ἀξιόλογα. Εἶνε ὅμως ὀλίγον ἀλλό-
κοτη, καὶ διὰ νὰ τὴν διασκεδάσω εἶμαι
ἡναγκασμένος νὰ ἐφευρίσκω ὄλον καὶ
νέας διασκεδάσεις. Τὸ Σάδδατον μεθαύριον
ἔχει μεγάλῃν συναναστροφὴν καὶ εἶνε
προσκεκλημένη ὅλη ἡ ἀριστοκρατία· θα
εἶνε πράγματι βασιλικὴ ἐορτή, λοιπὸν
ἐσκέφθην, καὶ μου φαίνεται ἀρκετὰ πρω-
τότυπος ἡ ἰδέα μου, καὶ μ' αὐτὸ ὅπου
σχεδιάζω νὰ κάμω, πιστεύω ὅτι θὰ κερδίσω
πλέον τὴν ἀγάπην της καὶ τὴν προτιμή-
σιν της. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκτελέσω τὸ σχέ-
διόν μου ἔχω χρεῖαν ἀπόλυτον τῆς συν-
δρομῆς σου.

— Εἰς τοὺς ὁρίστους σας, ὑπερεκλαμ-
πρότατε.

— Θέλω νὰ μου ἐτοιμάσῃς δύο ἐνδυμα-
σίας· μίαν ἐνδυμασίαν Ἀθιγγάνου ἀρκου-
δάρη καὶ μίαν ἄλλην ἀρκούδας. Καταλαμ-
δάνεις;

— Περίφημα! Ἀλλὰ νὰ τα ἔχω ἐτοιμα

εἰς τρεῖς ἡμέρας εἶνε ὑπεράνθρωπον· καὶ
ἐγὼ δὲν ξεύρω πῶς θὰ τα καταφέρω.
Ἀλλὰ ὅταν θὰ σας τα φέρω τὸ Σάδδατον
δὲν θὰ μοῦ οἰκονομήσετε, ἐκλαμπρότατε,
κάτι τι...

— Ἀπὸ τὰ προκατακλυσμαῖα, κύρ Μα-
ταθιά;

— Μάλιστα, ἐκλαμπρότατε.

— Ἐννοια σου, μὴ σε μέλῃ, εἶπεν ὁ πρίγ-
κιψ, διὰ μεγαλοπρεποῦς χειρονομίας προ-
πέμπων τὸν ἀπερχόμενον εὐπιστον πι-
στωτήν του.

— Ἐκατὸν ἑκατομμύρια! ἐπιθύρειν ἀπ-
ερχόμενος ὁ πονηρὸς Ἰουδαῖος. Δὲν μου
κακοφαίνεται ὅτι ἐπὶ πᾶσι πάλιν ὀπίσω τὸν
λογαριασμόν. Ἐκατὸν ἑκατομμύρια! αἱ!
κάτι θὰ τοῖμπῃσω καὶ ἐγὼ!... Ἄνοιξεν
ἡ τύχη σου, κατακαίμενε Ματαθιά.

Καὶ τρίβων τὰς χεῖράς του ὑπὸ χαρῆς
καὶ εὐαρεσκείας κατέβη τὴν κλίμακα τῆς
κλίμακος ὡς εἰκόθεν ἐτῶν νέος.

Γ'

— Ὅριστε ἐκλαμπρότατε! εἶδθε εὐχαρι-
στημένος;

— Δὲν εἶνε ἄσχημα μὰ τὸ ναι, Μαστρο-
ματαθιά. Τὸ δέγμα τῆς ἀρκούδας εἶνε
στερεὸν καὶ καλὰ ῥαμμένον; Μὴ τύχη
καὶ σχισθῇ πουθενὰ καὶ...

— Εἶνε στερεώτατα, ἐκλαμπρότατε, ἀπαξ
ἐμδῆκε μέσα κανεὶς εἰς αὐτὸν τὸν σάκκο
πρέπει νὰ εἶνε Σαμψών διὰ νὰ κατορ-
θῶσιν νὰ ἐδγῇ μόνος του.

— Εὖγε λοιπόν.

— Λοιπὸν, ἐκλαμπρότατε, τίποτα λιανὰ
ὅπως εἶπαμε;... Τίποτα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ
προκατακλυσμαῖα;...

— Ἐγὼ, Ματαθιά μου, θὰ σου δώσω κάτι
τι ἄλλο πολὺ καλλίτερο. Σοῦ εὐχε ποτε
νὰ παρευρεθῇς εἰς χορὸν ἀριστοκρατικόν;

— Καὶ ποῦ με δέχονται, ἐκλαμπρότατε;
αὐτοὶ οἱ χοροὶ δὲν εἶνε διὰ τὸν καθένα.

— Λοιπὸν, ἐγὼ θέλω νὰ ἰδῇς αὐτὸ τὸ
λαμπρότατον θεῖα.

— Κοροϊδεύετε, ἐκλαμπρότατε.

— Θεὸς φυλάξοι! Δὲν παρετήρηδες ὅτι

ἀπό τινος δὲν σε μεταχειρίζομαι ὡς ῥά-
πτῃν μου, ἀλλὰ ὡς φίλον;

— Πράγματι, ἐκλαμπρότατε, χρόνια ἔ-
χετε νὰ μοῦ τὴν θυμῆσθε τὴν τέχνην
μου.

— Ἄ! ἐγὼ, φίλτατέ μου Ματαθιά, ἐκλέγω
τοὺς φίλους μου! Καὶ ἔπειτα κανεὶς δὲν
θὰ σε γνωρίσῃ μέσα ἔς αὐτὸ τὸ δέριμα τῆς
ἀρκούδας. Μόνον νὰ ἰδοῦν ὅτι εἶσαι
μαζί μου καὶ εὐθὺς θὰ σ' ἐκτιμῇσουν. Ὁ-
ταν δὲ ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ φανερωθῇς, τότε
εἰμπορεῖς νὰ ἐγκωμιάσῃς τὸ κατὰστημά
σου, καὶ νὰ ἰδῇς τότε πελατεῖαν. Ὅλην
αὐτὴν τὴν εὐγενῆ πελατεῖαν θὰ σοῦ τὴν
παραδῶσω εἰς χεῖράς σου. Τότε σὺ νὰ ἀπο-
ταθῇς εἰς ἓνα ἕκαστον μὲ μεγάλῃν ἐλευ-
θερίαν καὶ θάρρος καὶ νὰ εἰπῇς παραδειγ-
ματος χάριν: «Κύριε κόμη, πόλός σας το
ἔβραψε αὐτὸ τὸ τσοῦβ ἄλι; αὐτὸ εἶνε
διὰ ἀμαξηλάτην» ἢ «Κύριε μαρκήσιε, τί
πανταλόνι εἶνε αὐτό; αὐτὸ εἶνε σακ-
κί, ποῦ το ἐκάματε; Δότε μου νὰ σας
κάμνω ἐγὼ τὰ πανταλόνια σας», κτλ. κτλ.
κτλ. Θὰ σοῦ δώσω, βλέπετε, τὸ δικαίωμα
νὰ συνομιλήσῃς μὲ οἰκειότητα μὲ ὅλην
τὴν ἀριστοκρατίαν μας, καὶ νὰ ἰδῇς πλέον
παραγγελίας, Μαστρομαθιά, δὲν θὰ προ-
φθάνῃς νὰ κόπῃς καὶ νὰ ῥάπτῃς.

Ὁ δὺςμοιρος Ἰουδαῖος διαβλέπων τὰ
πράγματα ῥόδινα συνεκινήθη, καὶ μετ'
εὐγνωμοσύνης ἀπέδλεψε δακρύων πρὸς
τὸν εὐπατρίδην ὀφειλέτην του.

— Ἄς ἐνδυθῶμεν! εἶπεν ὁ πρίγκιψ.

Μετὰ δύο ὥρας ὁ Ματαθιάς εἶχε χωθῆ
ἐντός τοῦ δερμάτος τῆς ἀρκτοῦ καὶ χεῖρες
ῥωμαλέαι θεράποντος ἐκόμωσαν αὐτὸ μετὰ
προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας. Ὁ δὲ παιδρὸς
πρίγκιψ ἐνεδύθη ὡς Ἀθίγγανος καὶ περι-
έβαλε περὶ τὸν τράχηλον τῆς ἀρκτοῦ του
ἀργυροῦν κλοιὸν μετὰ ἀλύσεως.

— Καὶ τώρα νὰ πάρωμεν κάτι τι ἐπὶ
ποδός.

Θεράπων ἔφερεν ἐπὶ δίσκου δύο ποτή-
ρια.

— Εἰς ὑγείαν σου, κύρ Ματαθιά.

— Πῶς! Ἐκλαμπρότατε! Ἡ ἐκλαμ-
πρότης σας μοῦ κάμνει τόσον μεγάλην
τιμὴν νὰ πῇ εἰς ὑγείαν μου;

— Βέβαια, κύρ Ματαθιά.

Καὶ ὁ μὲν πρίγκιψ συνέκρουσεν ἀπλῶς
τὸ ποτήριόν του καὶ τὸ ἀπέθηκε πάλιν
ἐπὶ τοῦ δίσκου· ἀλλ' ὁ ἀγαθὸς Ἰουδαῖος
τὸ ἔπιεν ἐκκενώσας τὸ ποτήριον μέχρι τε-
λευταίας ῥανίδος.

Δ

Τί λαμπρὰ ἡ αἰθουσα τῆς κομίσσης Κε-
σκιπροῦθ. Αὐτὴ δὲ ἡ κόμισσα ἦτο θαῦμα
καλλονῆς καὶ κομψότητος καὶ χάριτος.

Ἡ οἰκοδόμοινα περιεκυκλοῦτο ὑπὸ ὀ-
μίλου κυριῶν εὐμορφωτάτων, τῶν ὁποίων
ἡ ὀλιγώτερον ὥραία ἤξιζε νὰ γίνῃ ἀ-
φορμὴ ἀλώσεως τῆς Ἰλίου ὡς ἄλλην Ἐ-
λένην.

Περὶ τὸν γυναικεῖον τοῦτον ὄμιλον πε-
ριεδόμβει σμῖνος ἀνδρῶν ἀμιλλωμένων
ἐπὶ εὐγενείᾳ καὶ κομψότητι, νέων ἀργῶν
καὶ μόνον μέλημα ἔχόντων πῶς νὰ δια-
σκεδάσωσι καὶ ἐπιδειξώσι τὸν πλοῦτον
καὶ τὰς χάριτάς των.

Ἰκανὴ δὲ ἀπόδειξις τοῦ πλοῦτου τῆς
κομίσσης καὶ τῆς μεγαλοπρεπείας αὐτῆς

ἦσαν οἱ χρυσοστόλιστοι θεράποντες, ὧν ὁ
κατώτατος εἶχε χρυσὰ σειράδια καὶ ἀστέ-
ρας ὅσους οὐδὲ δέκα ὁμοῦ στρατάρχαι.

Ὁ κύρ Ματαθιάς ἀσφικτιῶν ἐντός τοῦ
στενοῦ σάκκου του, ἦτο καταμεμαγευμέ-
νος καὶ ἡ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις του ἦτο
ἀπερίγραπτος. Ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἰ-
θουσαν ὁ Ἀθίγγανος πρίγκιψ σύρων διὰ
τῆς ἀλύσεως τὴν ἀρκτοῦ του, γενικὴ θυ-
μηδία καὶ παιδρότης διεχύθη ἐν ὅλῃ τῇ
αἰθούσῃ. Ἡ δὲ εὐδοκίμῃσι τοῦ πρίγκι-
πος ἐγένετο θαυμασία. Τόσον δὲ ἐπιτυ-
χῶς ὑπεκρίθη, ὥστε οἱ πάντες ἐπευφήμη-
σαν, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ κόμισσα ὀριστικῶς
πλέον ἠσθάνθη ὅτι τὸν ἀγαπᾷ.

Αἰθνης ἀντήχησεν ἡ ὀρχήστρα παίζουσα
ῥέδον. Ὁ πρίγκιψ ἔσπευσε πρὸς τὴν
κόμισσαν νὰ συγχορεύσων, ἀλλὰ πρότε-
ρον ἐφρόντισε νὰ δέσῃ τὴν ἄλυσιν τῆς
ἀρκτοῦ του ἀπὸ ἐνὸς τῶν στύλων οἵτινες
ἐδόσταζον τὴν χρυσὴν ὀροφὴν τῆς ἀπα-
στραπτούσης αἰθούσης. Τοῦτο ἰδόντες οἱ
παριστάμενοι ἐγέλασαν, διότι ὄντως ἐφάνη
εἰς αὐτοὺς ἀστείωτάτη ἡ προφύλαξις τοῦ
Ἀθιγγάνου, διὰ νὰ μὴ τοῦ φύγῃ ἡ ἀρκτοῦ
του.

Τότε δὲ ὅσοι δὲν ἐχόρευον ἐπλη-
σίασαν εἰς τὴν ἀρκτοῦ καὶ τὴν ἐθώπευον,
ἔψαυον τὴν ῥάχιν τῆς, τὰ ὠτά τῆς καὶ
ἐκαμμον διαφόρους ἀστείωτητας· ἐννοεῖ-
ται δὲ ὅτι ὁ ἀρκουδομαθιάς ἦτο κατευπ-
ρεστημένος, διότι εὐρίσκετο ἐν συνανα-
στροφῇ ἀριστοκρατικῇ καὶ ἐλάμβανε τόσας
περιποιήσεις καὶ τόσα δαίγματα φιλίας
καὶ εὐνοίας.

Ἀλλ' αἰθνης ἡ ψευδάρκτος ἤρχισε νὰ
ταράσσεται, νὰ ἀνυσυχῇ, νὰ ἔλκῃ σπα-
σμοδικῶς τὴν ἄλυσιν, ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ
τὴν θραύσῃ, καὶ νὰ μονγγρίξῃ ἀγρίως
ἅμα καὶ λυπηρῶς· φοβερὸν κόψιμον ἐθέ-
ριζε τὴν κοιλίαν του.

Ἐντρομοὶ δὲ οἱ περὶ αὐτὴν ἀπεμακρύν-
θησαν μὴ εἰξεύροντες τί συμβαίνει. Καὶ
πάντες μὲν ἦσαν ἀνίσυχον· μόνος δὲ ὁ
πρίγκιψ Λαδίσλαος Καπάδωρ ἦτο ἡσυχ-
χος διότι αὐτὸς μόνος εἰξευρε τί ἔχει ὁ
κύρ Ματαθιάς.

Ἀλλὰ τί εἶχεν;

Οὐδ' ἐγὼ εἰξεύρω τί εἶχεν· ἀλλὰ τοῦτο
μόνον σας λέγω, ὅτι τὸ ποτήριον τὸ ὀ-
ποῖον ἔπιε πρὶν ἢ ἀπέλθωσιν εἰς τὴν
συναναστροφὴν, ἦτο...

Μήπως ἦτο δηλητήριο;

Ὅχι· ἦτο δραστήριον καθαρτικόν!

Ἀνόητος καὶ βδελυρὰ ἀστείότης!

[Μίμησις Arm. Silvestre] Π. Ι. Φ.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑΚΑ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΑ

Ἐκ τῶν πολλῶν περὶ Ταμειυτηρίων
παρὰ τοῦ κ. Κ. Χ. Βάμβα δημοσιευ-
θέντων ἐραυρίζομεθα παράδειγμά τι,
ἐξ οὗ καταδεικνύεται ἡ μεγίστη αὐτῶν
χρησιμότης.

«Ἐν τινι τῶν ἐν Οὐγγαρίᾳ Παρθενα-
γωγείων διευθυνομένῳ παρὰ τῆς σπου-
δαίας παιδαγωγοῦ Carina Schroter, πα-
ρετηρήθη ὅτι κοράσιόν τι ἐκ τῶν πτω-
χοτέρων, ὀλίγον μετὰ τὴν ἵδρυσιν παρ'

αὐτῷ τοῦ Σχολειακοῦ Ταμειυτηρίου, ἔφε-
ρεν ἡμέραν τινὰ 20 ἑκατοστά· τοῦτο ἐξέ-
πληξε τὴν διευθύνουσαν, διότι ἡ μήτηρ
τοῦ κορασίου πρὸ τινῶν ἡμερῶν εἶχε ζη-
τήσῃ παρ' αὐτῆς ζεῦγος παλαιὸν ὑποδη-
μάτων ὅπως δύναιτο τὸ τέκνον τῆς νὰ
ἐρχηται εἰς τὸ Σχολεῖον, καὶ τὸ ὁποῖον
τῇ ἠρνήθη, εἰποῦσα αὐτῇ ὅτι ἐγνώριζεν
ὅτι εἶχε σύζυγον ἐργάτην εἰς ἐργοστάσιον
κερδίζοντα δύο φράγκα καθ' ἑκάστην· καὶ
τοῦτο μὲν ἡ μήτηρ δὲν ἠρνήθη, ἀλλὰ προ-
σέθηκεν ὅτι ὁ σύζυγός τῆς κατεσπατάλει
εἰς τὸ οἶνοπωλεῖον ὅλα του τὰ χρήματα,
αὐτὴ δὲ μόλις ἔζη ἐκ τῶν ὀλίγων σολ-
δίων, τὰ ὁποῖα ἐκέρδιζε πλύνουσα ἀσπρό-
ρουχα. Ἡρώτησε λοιπὸν τὴν μικρὰν κό-
ρην ποῦ αὕτη εὐρίσκει, πόθεν ἐπρομη-
θεύετο τὰ χρήματα, ἀπερ εἰς τὸ Ταμει-
τήριον κατέθετε· τὸ κοράσιον ἀφελῶς τῇ
ἀπῆντησεν ὅτι τῆς τὰ ἐδίδεν ὁ πατήρ
τῆς. Ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ τῆς, προσεκάλεσε
καὶ πάλιν ἡ διευθύνουσα τὴν μητέρα, ἡ-
τις μετὰ δακρύων τῇ ἐδιηγήθη ὅτι ὁ σύ-
ζυγός τῆς ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν ἦτο εὐ-
διάθετος ἔδωκεν εἰς τὴν μικρὰν κόρην
τοῦ ἐν σολδίων ν' ἀγοράσῃ ἐν μῆλον. Ὅχι,
τῷ εἶπε τὸ παιδίον, θὰ καταθέσω τὸ σολ-
δίον τοῦτο εἰς τὸ Ταμειυτήριο ὅπως καὶ
ἄλλα κοράσια, καὶ ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ τοῦ πα-
τρός, ἐξήγησεν αὐτῷ ἡ μικρὰ κόρη ὡς ἡ-
δύνατο καλλίτερον τὸν θεσμόν τῶν Σχο-
λιακῶν Ταμειυτηρίων· παραδόξως τὸ
πρᾶγμα ἤρπεν εἰς τὸν πατέρα καὶ εἶπεν
εἰς τὴν κόρην του νὰ πηγαίνῃ καθ' ἑκά-
στην ἐσπέραν εἰς τὸ ἐργοστάσιον νὰ τῇ
δίῃ 20 ἑκατοστά ἅμα ἐλάμβανε τὸ ἡμερο-
μίσθιον του, ἔκτοτε δὲ, ἐξηκολούθησεν ἡ
γυνὴ, φροντίζω ν' ἀποστέλλω καθ' ἑκά-
στην ἐσπέραν εἰς τὸ ἐργοστάσιον τὴν κό-
ρην μου καὶ τακτικώτατα λαμβάνει τὰ 20
ἑκατοστά. Ἐνίοτε ὅταν εἶναι ἀργὰ φέρε
μόνος του αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον, συχναίς
τὴν ἐσπέραν δὲν ἐξέρχεται πλέον τῆς οἰ-
κίας καὶ μοι δίδει τὰ χρήματα ὅσα ἐκέρ-
δισεν ἐκ τῆς ἐργασίας του διὰ νὰ φρον-
τίσω περὶ τοῦ δείπνου. Χθὲς μάλιστα μοι
εἶπεν, ὅτι τοῦτο ἦτο πολὺ καλλίτερον τοῦ
καπηλείου ὅπου ἔτρωγε τεμάχιον μόνον
χοιρεῖον κρέατος, διότι τὸ πλεῖστον τοῦ
χρήματός του ἐκ τοῦ ἡμερομίσθιου τὸ ἐ-
δαπάνα εἰς τὸ ποτόν. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι
καταβάλλω πᾶσιν μου τὴν ἐπιμέλειαν ὅ-
πως τὸ δαῖπνον εἶναι καλόν, καὶ ἡ κόρη
μου τῷ παρέχει τόσας περιποιήσεις, ὥστε
ἤρχισε νὰ εὐχαριστῇται ἐν τῷ οἴκῳ μάλ-
λον ἢ ἐν τῷ καπηλείῳ· μοι εἶπε μάλιστα
ὅτι ἀργότερα ὅταν αἱ ὑποθέσεις μας θὰ
εἶναι ἐν καλλιτέρᾳ τάξει, πρέπει νὰ σκε-
φθῶμεν νὰ οἰκονομήσωμεν καὶ ἡμεῖς κάτι
τι, διότι εἶναι ἐντροπὴ ἡ μικρὰ μας νὰ
στερηθῇ ἐν μῆλον, αὐτὸς δὲ νὰ κατασπα-
τάλῃ τὸ χρῆμά του πίνει εἰς τὸ καπη-
λεῖον.»

Εἶναι λοιπὸν θαυμάσιος ὁ θεσμός τῶν
Σχολειακῶν Ταμειυτηρίων καὶ ἀξία πολ-
λῆς ἀναγνώσεως ἡ περὶ ἱδρυμάτων
τῆς προόδου περικείμενη μελέτη
τοῦ κ. Κ. Χ. Βάμβα, διότι ὁ θεσμός τῶν
Σχολειακῶν Ταμειυτηρίων ἀποτελεῖ ἀνα-
πόσπαστον μέρος τῆς ἀνατροφῆς τῶν
παίδων.